

Na osnovu člana 123. tačka 3. Ustava Republike Srbije, a u vezi sa članom 7. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik RS", br. 101/05 i 91/15) i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05, 71/05 - ispravka, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - US, 72/12, 7/14 - US i 44/14),
Vlada donosi

Uredbu o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju oštih predmeta koji su medicinska sredstva u zdravstvenoj delatnosti

Uredba je objavljena u "Službenom glasniku RS", br. 101/2016 od 16.12.2016. godine, a stupila je na snagu 24.12.2016.

Član 1.

Ovom uredbom propisuju se zahtevi koje je poslodavac dužan da ispuni u obezbeđivanju primene preventivnih mera pri korišćenju oštih predmeta koji su medicinska sredstva u zdravstvenoj delatnosti.

Član 2.

Svrha ove uredbe je:

- 1) primena mera bezbednosti i zdravlja na radu radi ostvarivanja najbezbednijih uslova rada u radnoj okolini u zdravstvenoj delatnosti;
- 2) sprečavanje povreda zaposlenih koje su prouzrokovane oštrim predmetima koji su medicinska sredstva u zdravstvenoj delatnosti (uključujući injekcijske igle);
- 3) otklanjanje ili smanjenje rizika od nastanka povreda ili oštećenja zdravlja zaposlenih koji nastaju ili mogu da nastanu pri upotrebi oštih predmeta na radnom mestu i u radnoj okolini;
- 4) uspostavljanje jedinstvenog pristupa za procenu rizika u skladu sa propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad, obaveštavanje, podizanje svesti i praćenje.

Član 3.

Ova uredba primenjuje se na sve zaposlene u zdravstvenoj delatnosti koji obavljaju rad pod neposrednom i posrednom kontrolom poslodavca, a koji u svom radu koriste oštre predmete, kao i na pravna lica i preduzetnike koji na osnovu ugovora obavljaju usluge povezane sa poslovima zdravstvene delatnosti.

Član 4.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovoj uredbi imaju sledeće značenje:

- 1) zaposleni jeste domaće ili strano fizičko lice koje je u radnom odnosu kod poslodavca, lice koje po bilo kom osnovu obavlja rad, kao i učenici i studenti kada se nalaze na obaveznoj profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
- 2) oštri predmeti jesu medicinska sredstva u zdravstvenoj delatnosti koja se koriste prilikom pružanja zdravstvene zaštite, kojima zaposleni može da se poseće ili ubode i koji mogu da izazovu povredu i/ili infekciju i smatraju se opremom za rad u smislu propisa o bezbednosti i zdravlju na radu;

3) preventivne mere za sprečavanje povreda oštrim predmetima jesu sve mere koje poslodavac u zdravstvenoj delatnosti preduzima u cilju sprečavanja i otklanjanja povreda i/ili prenosa infekcije zbog korišćenja oštih predmeta na radu, uključujući korišćenje bezbedne opreme na osnovu procene rizika i bezbednih metoda odlaganja oštih predmeta.

Izrazi - radno mesto, poslodavac i predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu utvrđeni su Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.

Izraz - predstavnik zaposlenih u smislu Zakona o radu.

Svi izrazi i pojmovi koji se koriste u ovoj uredbi u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

Član 5.

U cilju sprečavanja, otklanjanja i smanjenja rizika od povrede i prenosa infekcije zbog korišćenja oštih predmeta primenjuju se načela prevencije za obezbeđivanje bezbednosti i zdravlja zaposlenih koja su utvrđena propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 6.

Poslodavac je dužan da za sva radna mesta u radnoj okolini na kojima zaposleni koriste oštre predmete na radu, izvrši procenu rizika od nastanka povreda oštrim predmetima i/ili od infekcije i oštećenja zdravlja zaposlenih sa ciljem određivanja načina i mera za otklanjanje ili smanjenje tih rizika, u skladu sa propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 7.

Poslodavac je dužan, da kada se procenom rizika, iz člana 6. ove uredbe, utvrdi da postoji rizik od povreda i/ili infekcija i oštećenja zdravlja oštrim predmetima, spreči izloženost zaposlenih obezbeđivanjem primene posebnih preventivnih mera, a naročito da:

- 1) utvrdi i sprovede postupak za bezbedno korišćenje i odlaganje oštih predmeta i medicinskog otpada;
- 2) svede korišćenje oštih predmeta na najmanju moguću meru tako što će obezbediti korišćenje medicinskih sredstava koji sadrže mehanizme za zaštitu od oštih predmeta;

3) zabrani da se zaštitni poklopci za igle ponovo koriste.

Kada poslodavac ne može da spreči izloženost oštrim predmetima, imajući u vidu procenu rizika iz člana 6. ove uredbe, rizik od nastanka povreda, infekcija ili oštećenja zdravlja zaposlenih se smanjuje na najmanju moguću meru obezbeđivanjem primene preventivnih mera, a naročito sledećih:

1) uvođenjem postupka odlaganja oštih predmeta u skladu sa propisom o upravljanju medicinskim otpadom nastalim prilikom obavljanja poslova u zdravstvenoj delatnosti i postavljanjem jasno obeleženih i tehnički bezbednih posuda za odlaganje oštih predmeta i opreme za injekcije za jednokratnu upotrebu, što je moguće bliže mestu za koje je procenjeno gde se oštri predmeti koriste ili se mogu naći;

2) sprečavanjem rizika od infekcija sprovođenjem postupaka za bezbedan i zdrav rad, i to:

(1) razvijanje koherentne celokupne politike prevencije koja obuhvata tehnologiju, organizaciju rada, uslove rada, psiho-socijalne štetnosti u vezi sa radom i uticaj štetnosti povezanih sa radnom okolinom,

(2) osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,

(3) praćenje zdravstvenog stanja u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima;

3) obezbeđivanje korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.

Poslodavac je dužan, kada se procenom rizika iz člana 6. ove uredbe, utvrdi da postoji rizik po bezbednost i zdravlje zaposlenih usled izloženosti biološkim štetnostima za koje postoje efektivne vakcine, da zaposlenima ponudi da budu vakcinisani u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima.

Član 8.

Poslodavac je dužan da zaposlenima koji koriste oštre predmete obezbedi informacije koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, a naročito o merama koje se preduzimaju u cilju ostvarivanja bezbednih i zdravih uslova za rad u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju opreme za rad.

Pored obaveza iz stava 1. ovog člana, poslodavac je dužan da:

1) zaposlene informiše o specifičnim rizicima pri korišćenju oštih predmeta, kao i postupcima za bezbedno odlaganje oštih predmeta i medicinskog otpada;

- 2) obezbedi uputstva za bezbedan rad za korišćenje oštih predmeta po propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- 3) podstiče dobru praksu u vezi sa sprečavanjem povreda na radu oštrim predmetima, i izveštavanjem o tim povredama;
- 4) utiče na podizanje svesti zaposlenih u saradnji sa reprezentativnim sindikatima i/ili predstavnicima zaposlenih;
- 5) obezbedi informacije o dostupnim programima podrške.

Član 9.

Poslodavac je dužan da zaposlene u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju oštih predmeta upozna sa svim vrstama rizika, a posebno o:

- 1) pravilnom korišćenju medicinskih sredstava koja sadrže mehanizme zaštite od oštih predmeta;
- 2) rizicima koji su u vezi sa izloženošću krvi i telesnim tečnostima;
- 3) značaju primene preventivnih mera za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju oštih predmeta, uključujući postupke za bezbedan i zdrav rad;
- 4) pravilnom korišćenju i odlaganju oštih predmeta i medicinskog otpada;
- 5) značaju imunizacije;
- 6) obaveštavanju, procedurama praćenja primene mera i njihovom značaju i
- 7) merama koje treba preduzeti kada se dogodi povreda na radu.

Poslodavac je dužan da osposobljavanje zaposlenih iz stava 1. ovog člana vrši u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 10.

Poslodavac je dužan da odmah, bez odlaganja od nastanka povrede na radu oštrim predmetom, pored drugih mera utvrđenih propisima o bezbednosti i zdravlja na radu, obezbedi:

- 1) zbrinjavanje zaposlenog koji je pretrpeo povredu na radu, uključujući efikasne mere profilakse i druge neophodne lekarske preglede uključujući i praćenje zdravstvenog stanja;
- 2) analizira okolnosti pod kojima je došlo do povrede na radu oštrim predmetom.

Poslodavac je dužan da u vezi sa izveštavanjem o povredi na radu oštrim predmetom, postupa u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Poslodavac je dužan da obezbedi mere zaštite podataka o povredi na radu, dijagnozi i lekarskim pregledima u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 11.

Zaposleni je dužan da odmah, bez odlaganja obavesti poslodavca i/ili lice za bezbednost i zdravlje na radu o svakoj povredi na radu ili opasnoj pojavi ako se koriste oštri predmeti.

Zaposleni je dužan da na zahtev poslodavca dostavi i sve ostale informacije o povredi na radu ili opasnoj pojavi iz stava 1. ovog člana.

Član 12.

Poslodavac, zaposleni ili njihovi predstavnici za bezbednost i zdravlje na radu su dužni da sarađuju u cilju efikasne primene mera bezbednosti i zdravlja na radu i podizanja nivoa svesti koje se odnose na korišćenje oštih predmeta.

Član 13.

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica ako:

1) za sva radna mesta u radnoj okolini na kojima zaposleni koriste oštre predmete na radu, ne izvrši procenu rizika od nastanka povreda oštrim predmetima i/ili od infekcije i oštećenja zdravlja zaposlenih sa ciljem određivanja načina i mera za otklanjanje ili smanjenje tih rizika u skladu sa propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu (član 6);

2) ne utvrdi i ne sprovede postupak za bezbedno korišćenje i odlaganje oštih predmeta i kontaminiranog otpada (član 7. stav 1. tačka 1);

3) ne zabrani da se zaštitni poklopci za igle ponovo koriste (član 7. stav 1. tačka 3);

4) ne uvede postupak odlaganja oštih predmeta u skladu sa propisom o upravljanju medicinskim otpadom nastalim prilikom obavljanja poslova u zdravstvenoj delatnosti i ako ne postavi jasno obeležene i tehnički bezbedne posude za odlaganje oštih predmeta i opreme za injekcije za jednokratnu upotrebu, što je moguće bliže mestu za koje je procenjeno gde se oštri predmeti koriste ili se mogu naći (član 7. stav 2. tačka 1);

5) ne spreči rizik od infekcija sprovođenjem postupaka za bezbedan i zdrav rad, razvijanjem koherentne celokupne politike prevencije koja obuhvata tehnologiju, organizaciju rada, uslove rada, psiho-socijalne štetnosti u vezi sa radom i uticaj štetnosti povezanih sa radnom okolinom; osposobljavanjem zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i praćenjem zdravstvenog stanja u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima (član 7. stav 2. tačka 2);

6) ne obezbedi korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu (član 7. stav 2. tačka 3);

7) ne obezbedi uputstva za bezbedan rad za korišćenje oštih predmeta po propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu (član 8. stav 2. tačka 2);

8) zaposlene u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju oštih predmeta ne upozna sa svim vrstama rizika, a posebno o: pravilnom korišćenju medicinskih sredstava koji sadrže mehanizme zaštite od oštih predmeta; rizicima koji su u vezi sa izloženošću krvi i telesnim tečnostima; značaju primene preventivnih mera za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju oštih predmeta, uključujući postupke za bezbedan i zdrav rad; pravilnom korišćenju i odlaganju oštih predmeta i medicinskog otpada; značaju imunizacije; obaveštavanju, procedurama praćenja primene mera i njihovom značaju i merama koje treba preduzeti kada se dogodi povreda na radu (član 9. stav 1);

9) ne zbrine zaposlenog koji je pretrpeo povredu na radu, uključujući efikasne mere profilakse, druge neophodne lekarske preglede uključujući i praćenje zdravstvenog stanja (član 10. stav 1. tačka 1).

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik.

Novčanom kaznom od 20.000 do 60.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu, odnosno zastupnik pravnog lica.

Član 14.

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica ako:

1) ne ponudi zaposlenima da budu vakcinisani u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima (član 7. stav 3);

2) ne obezbedi zaposlenima koji koriste oštre predmete informacije koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, a naročito o merama koje se preduzimaju u cilju ostvarivanja bezbednih i zdravih uslova za rad u skladu sa propisom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri korišćenju opreme za rad (član 8. stav 1);

3) zaposlene ne informiše o specifičnim rizicima pri korišćenju oštih predmeta, kao i postupcima za bezbedno odlaganje oštih predmeta i medicinskog otpada (član 8. stav 2. tačka 1).

Novčanom kaznom od 80.000 do 300.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik.

Novčanom kaznom od 20.000 do 60.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu, odnosno zastupnik pravnog lica.

Član 15.

Novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara kazniće se za prekršaj zaposleni:

1) ako odmah, bez odlaganja ne obavesti poslodavca i/ili lice za bezbednost i zdravlje na radu o svakoj povredi na radu ili opasnoj pojavi ako se koriste oštri predmeti (član 11. stav 1);

2) ako na zahtev poslodavca ne dostavi i sve ostale informacije o povredi na radu ili opasnoj pojavi (član 11. stav 2).

Član 16.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".
05 broj 110-11754/2016
U Beogradu, 15. decembra 2016. godine

Vlada

Predsednik,
Aleksandar Vučić, s.r.